

Nr 18.

Af grefve **Wachtmeister, Axel**, m. fl., om anslag till vissa hamnbyggnader.

Alla för hafs- och kustfisket intresserade måste känna sig varmt tack-samma för den omvårdnad och det intresse, som af Kungl. Maj:t och Riksdag under de sista åren visats denna för vårt land så viktiga närings-gren. Stor var också tillfredsställelsen längs vårt lands kuster, när det förspordes, att Kungl. Maj:t hade för afsikt att för Riksdagen framlägga en kungl. proposition angående anläggande eller förbättrande af vissa fiskehamnar i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den år 1905 af Kungl. Maj:t tillsatta så kallade fiskehamnskommissionens förslag. Men sådant det kungl. förslaget nu i statsverkspropositionen föreligger, afhjälpes missförhållandet endast vid ett ringa fåtal af de hamnar, som enligt fiskehamnskommissionens ut-låtande äro i det mest trängande behof af statens ingripande. För alla de öfriga är den så nödiga hjälpen ställd på obestämd framtid.

I det kungl. förslaget föreslås endast 6 hamnbyggnader och tiden för dessas byggande utsträcker ända till 6 år. Någon som helst garanti för att öfriga af fiskehamnskommissionen föreslagna hamnbyggnader skall, sedan dessa 6 fullbordats, verkställas, lämnas icke.

Det är stora värden, som hvarje år gå förlorade genom de till om-byggnad eller förbättring föreslagna hamnarnas dåliga tillstånd, ej endast därigenom att nu rådande missförhållanden verka på ett betänkligt sätt hämmande på fiskerinäringen, utan äfven därigenom att, så länge hamnarne förblifva i sitt nuvarande underhaltiga skick, en stor del af våra yngsta och duktigaste fiskare årligen ledsna på sitt yrke och emigrera, då de icke se sig i stånd att under nu rådande förhållanden hålla sig med det slags fiskebåtar, som krävas för att deras arbete skall löna sig.

När nu Kungl. Maj:t, såsom under nu rådande förhållanden synes oss

icke endast fullt riktigt, utan äfven nödvändigt, till fiskerinäringens hjälp föreslagit tillämpandet af en ny princip, synes oss denna hjälp böra lämnas så pass snart, att målet — räddandet af de stora värden, som hålla på att gå förlorade för vårt land — verkligen vinnes.

Nu har fiskehamnskommissionen uppdelat de hamnar, som enligt dess förmenande borde af staten byggas eller förbättras, i två grupper, den ena att utföras i första hand, den andra att utföras i andra hand. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och landtbruksstyrelsen hafva på det varmaste förordat, »att de missförhållanden, under hvilka hafs- och kustfisket i vårt land haft och hafva att arbeta, *snarast möjligt* afhjälpas».

Då så är, synes oss alla skäl tala för att Riksdagen redan nu skall fatta beslut om utförande af i första gruppen upptagna hamnbyggnader, därifrån dock undantagna de hamnbyggnader, som af fiskehamnskommissionen föreslagits skola erhålla understöd allenast med visst belopp en gång för alla. Detta undantag synes oss vara nödigt, då de förslag, som härutinnan af kommissionen gjorts, icke af Kungl. Maj:t blifvit pröfvade. Gifvetvis vore för saken lyckligast, om hela detta föreslagna antal hamnbyggnader skulle kunna utföras på den af kommissionen för båda grupperna föreslagna korta tiden af 5 år, men af statsfinansiella skäl torde utförandet böra fördelas på längre tid. Vi tillåta oss föreslå 12 år.

Den möjligheten synes oss icke vara utesluten, att ett landsting icke befinner vara villigt åtaga sig den i statverkspropositionen fordrade ansvarsskyldigheten, men att vederbörande hushållningssällskap, någon bärkraftig kommun eller någon för ändamålet bildad förening skulle vilja ikläda sig ansvarsskyldighet, och torde detta då icke böra utgöra något hinder för den ifrågasatta statshjälpen, hvarje särskildt fall dock beroende på Kungl. Maj:ts pröfning.

I Kungl. Maj:ts förslag ingår den bestämmelsen, att samtliga från till ombyggnad eller förbättring föreslagna hamnar inflytande hamnumgälder skulle redovisas till statsverket. Det synes oss dock, som att undantag härutinnan skulle kunna göras för landsting, som afsäger sig rätten att utfå statsbidrag till framtida underhåll af ifrågavarande hamnar och själfvt åtager sig att svara för detta underhåll.

Den af fiskehamnskommissionen beräknade anläggningskostnaden för af oss föreslagna hamnbyggnader torde i öfverensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag äfven böra höjas med en procent.

Med anledning af hvad ofvan anförts få vi härmed vördsamt hemställa,

att, med ändring af hvad Kungl. Maj:t under punkt 58 nionde hufvudtiteln i statsverkspropositionen föreslagit, Riksdagen ville besluta

att till bestridande af kostnaden för utförande i hufvudsaklig öfverensstämmelse med den af fiskehamnskommissionen uppgjorda planen af hamnbyggnader vid Träslöf, Glommen, Grundsund, Kivik, Hönö-Kläfva, Gislöf, Grönhögen, Hellevik, Nogersund, Herrevik, Smögenholmarna, Värskär, Byxelkrok, Gäddbäckssund, Stenshamn, Bergö, Fågelsund, Sanna (å Bremön), Lutterhorn, Kapelludden, Grisslan, Stendörren, Långö (vid Säfsundet), Bokö bevilja ett anslag af 2,787,903 kronor samt däraf på extra stat för år 1912 anvisa ett belopp af 232,325 kronor att enligt de närmare föreskrifter, Kungl. Maj:t må finna godt meddela, för ifrågasvarande ändamål användas under villkor

dels om kostnadsfri upplåtelse ej mindre af själfva området för hamnarne än äfven af det område i land, som med hänsyn till den rörelse, som är afsedd att i hamnarna bedrifvas, bör för det gemensamma behofvet afsöndras,

dels ock att vederbörande landsting under af departementschefen i statsrådsprotokollet angifna förutsättningar, eller i landstingets ställe med Kungl. Maj:ts medgifvande hushållningssällskap, kommun, eller för ändamålet bildad förening under enahanda förutsättningar, åtagit sig ansvaret för framtida underhåll af hamnanläggningen; landsting, som afsäger sig rätten att utfå statsbidrag till framtida underhållet af ifrågasvarande hamnar och själfvt åtager sig att ansvara för detta underhåll, dock obetaget att uppbära och till de ifrågasvarande hamnarnas underhåll disponera de vid hamnarna inflytande hamnumgälderna.

Stockholm den 21 januari 1911.

Axel Wachtmeister.

C. Cedercrantz.

Alfred Petersson.

P. Pehrson.

Henning Wachtmeister.

Ludvig Danström.

i Törneryd.

<i>Gust. Lagerbring.</i>	<i>Frithiof Söderbergh.</i>	<i>A. Asker.</i>
<i>P. Fahlbeck.</i>	<i>M. Lyckholm.</i>	<i>Ein. Hallin.</i>
<i>L. Stendahl.</i>	<i>Th. af Ekenstam.</i>	<i>A. Sundblad.</i>
<i>C. G. Hult.</i>	<i>Rudolf Kjellén.</i>	<i>Hugo Hammar skjöld.</i>
<i>J. M. Ekströmer.</i>	<i>Ossian Berger.</i>	<i>Carl H. Björck.</i>
<i>Fredrik von Rosen.</i>	<i>J. Ingmansson.</i>	<i>H. Biörklund.</i>
